

Sygnatura akt I C 1508/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 28 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Urbaniak

Protokolant: Irmina Szawica

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W., D. O., A. O.

o zapłatę

utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 8 sierpnia 2012 r.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. wniosła w postępowaniu nakazowym o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwani (...) sp. z o.o., D. O. i A. O. mają zapłacić solidarnie na rzecz powoda w ciągu dwóch tygodni od doręczenia im nakazu zapłaty kwotę 77.040,64 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29.12.2011r. oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a w razie wniesienia zarzutów wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w całości.

W uzasadnieniu żądania wskazano, że dnia 15.12.2011 r. nastąpiło połączenie spółek poprzez przejęcie przez powoda spółki (...) Sp. z o.o. i w ten sposób strona powodowa przejęła zobowiązania wobec pozwanego. Powód w zakresie swojej działalności w dniach od 23.09.2010 r. do 24.02.2011 r. sprzedawał pozwanemu (...) Sp. z o.o. szyby oraz udostępniał stojaki do przewozu szyb. Spółka (...) odebrała towar nie zgłaszając żadnych zastrzeżeń co do jakości czy ilości, o czym świadczą podpisy upoważnionych odbiorców. Z tytułu wykonania powyższych usług powód wystawił faktury VAT. Ponadto dla zabezpieczenia należności powoda z tytułu umów sprzedaży pozwana spółka (...) wystawiła weksel własny in blanco z zastrzeżeniem bez protestu. Za powyższe poręczył pozwany D. O. i pozwana A. O.. Pozwany nie uregulował w powyższym terminie swojego zobowiązania pieniężnego. Dnia 13.06.2011 r. przesłał pismo, w którym poinformował, iż ureguluje płatności po dniu 24.06.2011r. W związku z powyższym powód wystosował w dniu 21.12.2011r. wezwanie do wykupienia weksla do wystawcy i poręczycieli. Pozwani nie wykupili weksla w terminie. W styczniu 2012 r. pozwany przedstawił propozycję spłaty zadłużenia. Jego zamierzeniem było aby powód wstrzymał się z egzekucją do końca lutego 2012 r. Ostatecznie nie doszło do zawarcia ugody.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w dniu 8 sierpnia 2012 r. wydał nakaz zapłaty w którym nakazał pozwanym (...) sp. z o.o., D. O. i A. O. aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda w ciągu dwóch tygodni o doręczenia im nakazu zapłaty kwotę 77.040,64 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29.12.2011r. oraz kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego a także kwotę 964zł tytułem opłaty sądowej.

Od powyższego nakazu pozwana A. O. i D. O. wnieśli zarzuty domagając się uchylenia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa w całości.

W zarzutach od nakazu zapłaty A. O. (k.169-173) podniosła zarzut nieważności weksla podając, że został on wystawiony na rzecz (...) Sp. z o.o. w dniu 11.03.2010 r. tj. w dacie kiedy taki podmiot nie istniał. Spółka (...) powstała dopiero

15.12.2011r. (dokonano konstytucyjnego wpisu do KRS). W dacie wystawienia weksla nie istniał podmiot wskazany jako wierzyciel wekslowy, co czyni całe zobowiązanie wekslowe nieważnym. Uzupełnienie weksla wywołuje skutek wsteczny od momentu jego wystawienia. W konsekwencji, nawet jeśli uzupełniono weksel w momencie gdy spółka wskazana jako remitent istniała to czynność uzupełnienia weksla wywołuje skutek od momentu wystawienia weksla.

W dalszej kolejności pozwana podnosiła zarzut braku istnienia zobowiązania wekslowego na skutek nieważności porozumienia wekslowego w stosunku do poręczycieli wekslowych. Deklaracja wekslowa wskazuje, że weksel może zostać wypełniony do kwoty jaka okaże się potrzebna na zaspokojenie roszczeń (...) sp. z o.o. wynikających z powyższych umów tj. z tytułu umów sprzedaży /dostawy zawartych ze (...). Brak jest określenia kwoty, do której może zostać uzupełniony weksel. Kwoty tej nie określono również w inny sposób w ramach porozumienia wekslowego. Najważniejszy element zobowiązania jakim jest suma wekslowa w żaden sposób nie został określony. O ile wskazanie na umowy sprzedaży lub dostawy może być uznane za prawidłowe względem pozwanego, który ma wiedzę o swoich zobowiązaniach, to w przypadku poręczycieli jest to określenie wadliwe.

Pozwana podnosiła też zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Weksel został wypełniony na kwotę 77.040,64 zł. Powód nie przedstawił wyjaśnienia, które pokazywałyby sposób wyliczenia tej kwoty. Suma należności z faktur VAT wynosi 72.095, 03zł.

W ostatniej kolejności pozwana zarzuciła, iż nie otrzymała wezwania do otrzymania weksla z 21.12.2011 r. i nie miała świadomości, iż powód uzupełnił weksel. Zaniechanie wezwania do wykupu weksla miało przesądzać o tym, że pozwani nie ponoszą odpowiedzialności za odsetki ustawowe za opóźnienie.

Zarzuty od nakazu zapłaty wniósł również pozwany D. O. (k.175-179). Zarzuty te w swej treści są tożsame są z zarzutami A. O..

Strona powodowa w odpowiedzi na zarzuty (k. 201-203) wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z dnia 8.08.2012 r. Odnosząc się do podniesionych przez pozwanych A. i D. O. zarzutów podała, po pierwsze, że w dacie uzupełnienia weksla tj. w dniu 21.12.2011 r. firma (...) już nie istniała. Spółka powodowa wstąpiła we wszystkie prawa spółki przejmowanej. Zarzut który podnoszą pozwani tj. wpisanie jako nazwy remitenta wekslowego (...) Sp. z o.o. niezgodnie z wystawioną deklaracją wekslową, gdzie jako remitent wskazano firmę (...) Sp. z o.o., nie prowadzi do ograniczenia odpowiedzialności dłużników, bowiem w przedmiotowej sprawie nie można zanegować następstwa prawnego podmiotu wpisanego jako remitenta.

Niesłuszny jest też zarzut nieważności zobowiązania wekslowego z uwagi na niewskazanie w deklaracji wekslowej kwoty, do której można weksel uzupełnić. Powód wyjaśnił, że weksel ten został wystawiony na zabezpieczenie przyszłych roszczeń, których wysokość w chwili wystawiania nie była stronom znana. W deklaracji jednak upoważniono remitenta do wypełnienia weksla co do kwoty jaka okaże się potrzebna na zaspokojenie roszczeń wynikających z umów sprzedaży między stronami. Posiadaczowi weksla nie pozostawiono zatem swobody w wypełnianiu tego weksla, gdyż wysokość ta została ograniczona. Wystawca upoważnił posiadacza weksla do takiego wypełnienia weksla, które wynika z wiążącego strony stosunku podstawowego.

Odnosząc się z kolei do zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową podano, że wartość sumy wekslowej odpowiada wartości nieuregulowanych przez pozwanego faktur VAT wraz z odsetkami liczonymi do dnia wypełnienia weksla. Ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, którego termin był oznaczony, stają się zaległą należnością uboczną w rozumieniu art. 451 par. 1 zd. 2 kc. Pozwani nie zaprzeczyli istnieniu zobowiązania wobec strony powodowej wynikającego z faktur VAT, a na dowód ich istnienia przedłożono też korespondencję mailową.

Powód przeczył też twierdzeniem pozwanych, że nie zostali wezwani do wykupu weksla, o czym świadczą załączone do pozwu kserokopie wezwań wysłanych na adres pozwanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. w zakresie swojej działalności w okresie od 23.09.2010 r. do 24.02.2011 r. sprzedawała pozwanemu przedsiębiorstwu (...) Sp. z o.o. szyby oraz udostępniała stojaki do przewozu szyb. Spółka pozwana (...) sp. z o.o. odebrała towar nie zgłaszając żadnych zastrzeżeń co do jakości czy ilości dostarczonego towaru. Z tytułu wykonania powyższych usług powód wystawił faktury VAT. Łączna wartość zamówienia wskazana w tych fakturach VAT wynosi 72.095,03zł.

Dowód:

Faktury VAT wystawione przez (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 14-125

Dla zabezpieczenia należności spółki (...) sp. z o.o. z tytułu umów sprzedaży pozwana spółka (...) wystawiła w dniu 11.03.2010r. weksel własny in blanco z zastrzeżeniem bez protestu. Za powyższe poręczył pozwany D. O. i pozwana A. O.. Do weksla in blanco dołączona została deklaracja wekslowa, w której strony wskazały, że dla zabezpieczenia roszczeń (...) sp. z o.o. z tytułu umowy sprzedaży/dostawy zawartej ze (...) sp. z o.o. w W. wystawca weksla i poręczyciele upoważniają (...) do wypełnienia weksla co do miejsca i daty oraz kwoty, jaka okaże się potrzebna na zaspokojenie roszczeń (...) wynikających z powyższych umów.

Dowód:

- kserokopia weksla k.156

- deklaracja wekslowa k.7

Spółka (...) w wyznaczonym terminie nie uregulowała swoich zobowiązań finansowych wobec firmy (...) i wynikających z przedstawionych faktur VAT.

W piśmie datowanym na dzień 13.06.2011 r. wskazała, iż ureguluje płatności po dniu 24.06.2011 r. We wskazanym terminie pozwana spółka nie wywiązała się ze zobowiązań.

Dowód: pismo (...) z dn. 13.06.2011r. k. 126

W dniu 15.12.2011 r. nastąpiło przejęcie przez powodową spółkę (...) Sp. z o.o. spółki (...) Sp. z o.o. Powodowa spółka (...) Sp. z o.o. wstąpiła we wszystkie prawa i zobowiązania spółki (...) Sp. z o.o.

Dowód:

- odpis z KRS k.9-12

(...) Sp. z o.o. w dniu 21.12.2011r. uzupełniła weksel in blanco wystawiony przez spółkę (...) i wezwała wystawcę oraz poręczycieli do wykupienia weksla do dnia 28.12.2011r. .

Dowód: wezwanie do wykupienia weksla k. 127-129

Pozwani nie wykupili weksla w wyznaczonym terminie. W styczniu 2012r. pozwany przedstawił propozycję spłaty zadłużenia. Ostatecznie nie doszło do zawarcia ugody.

Dowód: korespondencja mailowa między stronami k.132- 134

Sąd zważył co następuje :

Zarzuty pozwanych nie zasługują na uwzględnienie, a powództwo podlega uwzględnieniu w całości.

Powód dochodził zapłaty z weksla w kwocie 77.040,64 zł. Na poparcie swojego roszczenia przedłożył weksel własny podpisany przez pozwaną spółkę i poręczony przez pozwane osoby fizyczne.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że weksel in blanco wystawiony został przez pozwaną spółkę (...) Sp. z o.o., oraz że poprzez złożenie podpisu na awersie weksła zostało udzielone poręczenie wekslowe (aval) przez pozwanych D. i A. O.. Poręczyciele przez swój aval zabezpieczyli zapłatę weksła, dając gwarancję zapłaty za osobę prawną z weksła tego bezpośrednio zobowiązaną- (...) Sp. z o.o. Pozwani nie kwestionowali też, że w dniu 21.12.2011 r. weksel in blanco został wypełniony przez powoda.

Dokonując ustaleń w tej sprawie Sąd oparł się na przedłożonych dokumentach, a w szczególności na dokumencie z weksła wraz z deklaracją wekslową oraz przedstawionych fakturach VAT. W oparciu o przedstawione dokumenty Sąd przyjął, że przedłożony weksel jest ważny, został prawidłowo wypełniony przez powoda i przedstawiony do wykupu zgodnie z zawartą deklaracją wekslową.

Pozwani A. i D. O. zobowiązani z tytułu poręczenia wekslowego wnieśli zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 08.08.2012r. podnosząc w pierwszej kolejności zarzut nieważności weksła podając, że weksel ten, datowany na 11.03.2010 r. wystawiony jest na rzecz (...) Sp. z o.o., podczas gdy w tej dacie podmiot taki jeszcze nie istniał. Dalej wskazali na nieważność porozumienia wekslowego z tego względu, że brak jest określenia kwoty, do której weksel może zostać uzupełniony. Podnieśli również zarzut wypełnienia weksła niezgodnie z deklaracją wekslową. Wreszcie wskazali na brak podstaw do naliczania odsetek za opóźnienie z uwagi na niewezwanie pozwanych do wykupu weksła.

W ocenie Sądu zarzuty pozwanych były bezpodstawne.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów- zdaniem Sądu- nie sposób uznać za zasadne twierdzenie pozwanych, iż uzupełnienie przez powodową spółkę w dniu 21.12.2011r. weksła niezupełnego wystawionego in blanco z podaniem daty wystawienia weksła 11.03.2010r. tj. dnia kiedy wystawca jako podmiot prawny jeszcze nie istniał - prowadzić by miało do nieważności zobowiązania wekslowego. Nie ulega wątpliwości, że w dacie wystawiania weksła istniała spółka (...) na którą jak wynika z deklaracji wekslowej – weksel miał być wystawiony. W dacie uzupełnienia weksła tj. dnia 21.12.2011 r. (okoliczność ta nie została zaprzeczona przez pozwanych) firma (...) sp. z o.o. już nie istniała. Bezsporne w niniejszej sprawie jest także i to, że następcą prawnym firmy (...) sp. z o.o. jest powodowa spółka, która wstąpiła we wszystkie prawa spółki przejmowanej ((...) sp. z o.o.). Zatem zarzut, na który powołują się pozwani dotyczący wypełnienia weksła poprzez wpisanie jako remitenta wekslowego podmiotu nieistniejącego oraz niezgodnie z wystawioną przez wystawcę deklaracją wekslową, gdzie jako remitenta wskazano firmę (...) Sp. z o.o. nie prowadzi do ograniczenia odpowiedzialności dłużników, bowiem w przedmiotowej sprawie nie można zanegować następstwa prawnego podmiotu wpisanego jako remitenta. Z żadnego przepisu ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37, poz. 282 - dalej: "Pr.weksl."), w szczególności art. 101 pkt 6 w związku z art. 7 Pr. weksel. nie wynika, że te okoliczności mogłyby powodować nieważność zobowiązania wekslowego. Prawo wekslowe dość szczegółowo wskazuje kiedy mamy do czynienia z tego rodzaju sankcją. Wykładnia tych przepisów daje podstawy do stwierdzenia, że remitentem może być osoba nieistniejąca. Dla formalnej ważności weksła wystarczy aby weksel zawierał jakiegokolwiek nazwisko, nawet nieistniejącej osoby jako remitenta. Tak więc nawet przyjmując, że osoba wskazana jako remitent nie istnieje zobowiązanie wystawcy i akceptanta jest ważne (wynika to wprost z art. 7 prawa wekslowego). Warto w tym miejscu przywołać tezę wyroku Sądu Najwyższego z **dnia 05.05.2005 r., (IIICSK 520/04)**, w którym Sąd ten wskazał, że „poręczyciele na wekslu in blanco nie mogą powoływać się na jego nieważność jako podstawę zwolnienia z odpowiedzialności wekslowej z tego powodu, że remitent po otrzymaniu od wystawcy weksła niezupełnego uzupełnił go, wpisując datę wystawienia wcześniejszą niż wpis wystawcy w Krajowym Rejestrze Sądowym”. Skoro nieważnością nie jest obarczony weksel w sytuacji wpisania daty jego wystawienia przed datą wpisu samego dłużnika do KRS, to tym bardziej nie jest nieważny weksel, w którym wpisano jako datę jego wystawienia dzień, w którym nie istniał remitent wekslowy. Poręczyciele nie mogą powoływać się na nieważność weksła także i z tego powodu, że remitent po otrzymaniu weksła in blanco w dniu 21.12.2011r. uzupełnił go wpisując w nim datę wystawienia weksła in blanco (11.03.2010r.), skoro pozwani nie kwestionują swojej zdolności wekslowej w dacie wystawienia tego weksła.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie argument pozwanych, że brak oznaczenia w przedmiotowej deklaracji wekslowej górnej wysokości odpowiedzialności skutkuje nieważnością tego poręczenia w stosunku do pozwanych. W

ocenie Sądu brak podstaw do przyjęcia, że strona powodowa miałaby wypełnić weksel w sposób dowolny. Z deklaracji wynika jednoznacznie, że weksel może być wypełniony do wysokości kwoty, jaka okaże się potrzebna na zaspokojenie roszczeń (...) sp. z o.o. wynikających z umów łączących strony w związku z realizacją przedsięwzięcia gospodarczego. Takie oznaczenie sumy wekslowej określa jej górną granicę. Weksel in blanco wystawiany jest najczęściej, gdy strony zawierające między sobą umowę pragną zabezpieczyć ewentualne roszczenia mogące z niej wynikać w przyszłości, ale nie są w stanie z góry oznaczyć ani wysokości tych roszczeń ani terminów płatności. Jest to tzw. poręczenie za dług przyszły. Przepis art. 878 § 1 k.c., który znajduje tu odpowiednie zastosowanie, nie daje podstaw do tego, aby ważność poręczenia uzależniać od określenia tego długu w postaci wskazanej w poręczeniu kwoty. Przepis ten wymaga tylko, aby dług przyszły za który się poręcza, był określony. Dług będzie można zaś za taki uznać, gdy wykładnia oświadczenia woli poręczyciela, dokonana z uwzględnieniem zasad przewidzianych w art. 65 k.c., pozwala na jednoznaczne wskazanie jaki jest zakres długu, a tym samym zakres zobowiązania poręczyciela. Nie zawsze musi to być jednoznaczne ze wskazaniem wysokości świadczenia pieniężnego, gdyż w momencie poręczenia nie da się go precyzyjnie określić (zob. wyrok SN z dnia 11 grudnia 2009 r., V CSK 215/09). W przedmiotowej sprawie treść deklaracji wekslowej umożliwia w sposób niewątpliwy ustalenie zakresu zobowiązania dłużnika wekslowego, a tym samym poręczycieli wekslowych, których odpowiedzialność wobec remitenta jest samodzielna. A zatem, jeżeli deklaracja wekslowa, upoważniająca uprawnionego posiadacza weksla in blanco do wypełnienia go w uzgodniony sposób, czyni zadość przesłankom poręczenia cywilnego za dług przyszły, uzasadniona jest odpowiedzialność tych osób z umowy poręczenia (zob. Wyrok SN z dnia 22 października 1975 r. V PR 162/75, OSNC 1976/6/147).

Bezpodstawny był również zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Pozwani kwestionując sumę wekslową nie przedstawili żadnych dowodów, z których wynikać by miało, że suma zobowiązania wekslowego jest inna. Weksel został wypełniony na kwotę 77.040,64 zł. Należność ta wynikała z nieuregulowanych płatności spółki (...) w stosunku do strony powodowej, potwierdzonych dołączonymi fakturami VAT. Faktury te zostały podpisane przez osoby do tego upoważnione z ramienia pozwanej spółki i ich prawdziwości strona pozwana nie kwestionowała. O powstałym zadłużeniu świadczy też dołączona korespondencja mailowa między stronami. Nie bez znaczenia jest nadto okoliczność, że dłużnik główny- spółka (...) nakazu zapłaty z dnia 8.08.2012r. nie zaskarżyła, co świadczy o tym, że nie kwestionowała zasądzonych tym nakazem kwot. Suma należności głównej, jak wynika z dołączonych dowodów, wynosi 72.095,03zł. Od tej kwoty niezapłaconych faktur, w myśl art. 481 kc zostały naliczone odsetki do dnia wypełnienia weksla w wysokości 4.945,61 zł. Kwota tych odsetek została przez powoda skapitalizowana i doliczona do sumy wekslowej. Ustawowe odsetki od opóźnienia w spełnieniu świadczenia, których termin był oznaczony, stają się zaległą należnością uboczną w rozumieniu art. 451 par. 1 zd. 2 kc, bez potrzeby uprzedniego wezwania dłużnika do ich zapłaty. Niewątpliwie strona powodowa dochodzić może tych odsetek łącznie z roszczeniem głównym.

W ostatniej kolejności wskazać należy, że bezpodstawny był również zarzut braku wezwania pozwanych do wykupienia weksla. Strona powodowa wykazała, że wzywała pozwanych do wykupu weksla i na tę okoliczność przedstawiła wezwanie do zapłaty przesłane listem poleconym.

Reasumując zatem stwierdzić należy, że weksel wystawiony przez stronę pozwaną jest ważny i został prawidłowo wypełniony oraz przedstawiony do wykupu. Poręczyciele poprzez swój awal zabezpieczyli zapłatę weksla dając gwarancję zapłaty za osobę z weksla zobowiązaną. Pozwani A. i D. O. poręczyli nieodwołalnie i solidarnie za wszelkie zobowiązania spółki (...) z tytułu umów łączących ten podmiot ze stroną powodową (jej poprzednikiem prawnym firmą (...) sp. z o.o.). Zobowiązanie wystawcy weksla i poręczyciela jest solidarne. Wynika to z art. 47 prawa wekslowego, który stanowi, że kto weksel przyjął, indosował lub zań poręczył odpowiada wobec posiadacza solidarnie.

Zważywszy wszystkie przytoczone powyżej okoliczności Sąd uznał, iż brak jest podstaw do uchylecia nakazu zapłaty z dnia 8 sierpnia 2012 r. i na podstawie art. 496 k.p.c. w całości utrzymał go w mocy.

Rozstrzygnięcie co do odsetek znajduje podstawę w regulacjach prawa wekslowego, które dopuszczają dochodzenie odsetek w wysokości ustawowej, naliczanych od sumy wekslowej od dnia płatności do dnia zapłaty, w odniesieniu do weksli wystawionych i płatnych w Polsce (por. art. 28 i 48 prawa wekslowego).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc. Na zasądzoną z tego tytułu kwotę złożyły się: opłata sądowa od pozwu (964zł) oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł zgodnie z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) wraz z opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł , tj. łącznie 3617 zł.